

Miljöprövningsdelegationen

Rosén Farming AB
niklas@fyllagard.se

Kungörelsedelgivning

Tillstånd enligt miljöbalken till verksamhet med djurhållning

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10-i

Beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen meddelar Rosén Farming AB (organisationsnummer 556476-7365) tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till verksamhet med djurhållning på fastigheten Fylla 1:5 i Vadstena kommun. Tillståndet omfattar anläggning för djurhållning med 100 000 platser för värphöns.

Tillkommande stall ska placeras enligt situationsplan i bilaga.

Miljöprövningsdelegationen godkänner enligt 6 kap. miljöbalken den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Miljöprövningsdelegationen avslår yrkandet om ytterligare igångsättningsstid utöver fem år.

Villkor

Allmänt

- Om inte annat föreskrivs i villkoren nedan, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angivit eller åtagit sig.

Hantering och lagring av gödsel och tvättvatten

2. Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter för närboende begränsas. Om eventuellt spill eller läckage ändå uppstår ska detta tas om hand så snart som möjligt.
3. Lagring av fast fjäderfägödsel ska ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan.
4. Lagring av flytgödsel ska ske i behållare med fast eller flytande tak som minimerar ammoniakavgång samt förebygger och begränsar luktstörningar.
5. Gödselproduktionen får inte överstiga tillgänglig spridningsareal eller annan avsättning. Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av organiska gödselmedel. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd gödsel som djurhållningen ger upphov till. Om gödsel går till annan avsättning, exempelvis till biogas, ska även detta redovisas i avtal.

Tvätt- och spolvatten

6. Tvättvatten, som uppkommer vid rengöring av stallbyggnader, ska avledas till tät behållare. Avspolning av utrustning och maskiner, som används i eller vid rengöring av stallbyggnaderna, ska ske på tät yta och uppkommet spolvatten ska avledas till tät behållare. Lagringskapaciteten för tvätt- och spolvatten ska vara minst sex månader.
7. Orenat avloppsvatten från vattentoalett får inte avledas till tvättvattenbrunn.

Kemikalie- och avfallsfrågor

8. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och hanteras på sådant sätt att förorening av mark och vatten inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är tätt och beständigt mot

det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym och minst 10 % av övrig lagrad volym.

Buller

9. Ljudnivån från den samlade verksamheten får inte överskrida följande värden vid bostäder (frifältsvärde utomhus vid fasad).

	Klockslag	Ekvivalent ljudnivå	Momentan ljudnivå
Vardagar	07-18	50 dBA	
Lör-, sön- och helgdagar	07-18	45 dBA	
Kvällar	18-22	45 dBA	
Nattetid	22-07	40 dBA	55 dBA

Buller ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.

Energianvändning

10. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten med fokus på minskad energiförbrukning och användning av fossila bränslen. Som stöd för detta arbete ska en åtgärdsplan finnas och följas. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planen ska uppdateras minst vart femte år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.

Övrigt

11. Innan verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska skriftlig information lämnas till tillsynsmyndigheten. Minst fyra månader innan upphörandet ska verksamhetsutövaren lämna in en plan för avvecklingen till tillsynsmyndigheten. I avvecklingen ska minst ingå

- omhändertagande av kemiska produkter samt icke-farligt och farligt avfall,
- undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till samt
- en riskbedömning av föroreningssituationen.

Tillsynsmyndigheten får bestämma en annan tid för inlämnandet av plan för avveckling. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten bestämma att riskbedömning inte behöver genomföras.

12. Verksamheten ska kontrolleras enligt ett kontrollprogram som bland annat tydliggör hur efterlevnaden av villkoren ska kontrolleras samt hur verksamhetens påverkan på omgivningen ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att detta beslut har fått laga kraft eller vid senare tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Delegerade frågor

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap. 5 § 9 jämfört med 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva de ytterligare villkor som kan föranledas av:

- Villkor 10, avseende tidsintervall för uppdatering av energieffektiviseringsplan.

Igångsättningstid

Tillståndet får tas i anspråk först när det fått laga kraft.

Den med tillståndet avsedda utökade verksamheten ska ha satts i gång inom fem år från det att tillståndet har fått laga kraft, annars förfaller tillståndet i de delar som inte har satts i gång.

Bolaget ska meddela tillsynsmyndigheten när detta tillstånd tas i anspråk och när verksamheten sätts i gång.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse på sätt som anges sist i beslutet.

Redogörelse för ärendet

Tidigare beslut

På platsen bedrivs idag anmälningspliktig verksamhet i form av djurhållning. Befintlig verksamhet har plats för 32 000 värphöns, och har ett föreläggande med försiktighetsmått från Bygg- och miljönämnden i Vadstena kommun daterat 2015-05-26.

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen och Vadstena kommun genomfördes den 4 februari 2024. Samråd med de enskilda som har antagits vara särskilt berörda av verksamheten samt Statens jordbruksverk har skett genom skriftlig information. Verksamheten ingår bland de verksamheter som alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan. Den utökade kretsen har informerats via annons i Östgöta Correspondenten.

Ärendets handläggning

Ansökan, med miljökonsekvensbeskrivning, har kungjorts i Östgöta Correspondenten. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken.

Remissförfarande har genomförts med Länsstyrelsen Östergötland, Samhällsbyggnadsnämnden i Vadstena kommun, Miljöavdelningen Motala/Vadstena, Räddningstjänsten Motala-Vadstena, Naturvårdsverket samt Statens jordbruksverk.

Sökanden har i bemötande lämnat synpunkter på de remissvar som inkommit.

Ansökan med yrkanden

Yrkanden

Rosén Farming AB (bolaget) söker tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för utökad verksamhet med djurhållning vid fastigheten Fylla 1:5 i Vadstena kommun.

Bolaget yrkar:

- Att tillstånd enligt miljöbalkens 9 kapitel ska ges för att på fastigheten Fylla 1:5 i Vadstena kommun få bedriva verksamhet med djurhållning omfattande 100 000 platser för värphöns.
- Att anläggningen får placeras med en huvudsaklig utformning enligt presenterad situationsplan.
- Att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.
- Att innan miljöprövningsdelegationen fattar beslut i tillståndsfrågan ska sökande få möjlighet att få se och lämna synpunkter på föreslagna villkor. Detta gäller såväl villkor som föreslås av kommun och länsstyrelse liksom de villkor som miljöprövningsdelegationen vill besluta om.
- Att den utökade verksamheten med värphöns ska ha satts i gång senast 10 år efter det datum då tillståndet vunnit laga kraft.

Förslag till villkor

Bolaget har föreslagit villkor för verksamheten.

Sökandens beskrivning av ärendet

Beskrivning av ärendet

Lokalisering

Fylla Norrgården är belägen sydost om Vadstena samhälle. Läget är avskilt. Det finns inga offentliga lokaler inom 500 meter från stallen. Anläggningsområdet för sökt djurhållning omfattas inte av områdesbestämmelser eller några andra planer.

Den närmaste omgivningen till anläggningen består av åkermark i alla väderstreck. Det finns tre bebodda bostäder inom 500 meter från anläggningen, varav ett tillhör verksamhetsutövarens familj. De andra två bostadshusen är i dagsläget obebodda, och har så varit de senaste fem åren.

Anläggningen omfattas inte av något område som pekats ut som intressant för kulturmiljövården. Inga utpekade naturvärden eller område viktigt för friluftslivet finns i området.

Produktion

Ansökan avser utökad verksamhet med ytterligare ett stall för värphöns. Planen är att en andra stallbyggnad, på cirka 3 500 m², byggs intill det befintliga stallet. Tillsammans omfattar stallen efter utbyggnaden en total stallyta om cirka 5 000 m². Anläggningen kommer därmed att omfatta max 100 000 platser för värphöns efter utbyggnaden. Anläggningen kommer att bestå av två stall för värphöns, med tillhörande gödsellager samt utrymme för ägghantering.

Gödselhantering

Gödseln från befintligt stall samlas i en gödselbrunn. Vatten tillsätts och gödseln blandas till flytgödsel. Gödseln från detta stall kommer även i fortsättningen att hanteras som flytgödsel.

Den årliga gödselmängden från befintlig verksamhet omfattar cirka 1 700 m³ flytgödsel. För att uppfylla kravet om 10 månaders lagringskapacitet för gödsel behöver lagringskapaciteten därmed vara cirka 1 400 m³. Storleken på gödselbrunn är 2 000 m³. Flytgödselbrunnen har svämtäcke för att minska ammoniakavgång.

Gödseln från det nya stallet kommer hanteras som fastgödsel och lagras i ett nytt gödselhus som kommer uppföras intill det nya stallet. Djuren i det nya stallet kommer att ge cirka 2 000 m³ fastgödsel per år. För att uppfylla kravet om 10 månaders lagringskapacitet för gödseln behöver lagret för fastgödsel rymma cirka 1 700 m³.

Avyttring av gödsel

Gödseln kommer att säljas. Aktuella användningsområden är i första hand användning som gödselmedel inom växtodling. Hönskötsel kan även användas som komponent vid jordtillverkning eller som substrat vid biogasproduktion eller annan lämplig användning.

Vatten

Vatten till verksamheten tas från egna borrhållade brunnar. Verksamheten använder idag cirka 7 m³ vatten per dygn och kommer behöva cirka 20 m³ vatten per dygn efter utbyggnad inkluderande dricksvatten till djuren och vatten för tvätt av stallar. Vattenförbrukningen följs upp på daglig bas via kontinuerlig datorövervakning – förutom hushållningsaspekten är detta en viktig parameter i övervakningen av äggproduktionen. Tillgången på grundvatten i brunnarna är mycket god. En flödesmätning har gjorts som visat på ett flöde om mer än 2000 m³/dygn.

Verksamheten medför inte några punktutsläpp till vatten.

Tvättvatten

Stallen rengörs efter varje produktionsomgång, en gång per cirka 1,5 år. Efter utbyggnad blir det totalt cirka 300 m³ tvättvatten per år. Tvättvattnet från befintligt stall leds till befintlig flytgödselbrunn om 2000 m³, där det används för tillredning av flytgödsel. Tvättvattnet från det nya stallet kommer ledas till den befintliga betongbrunnen om 1400 m³, varifrån det antingen kommer spridas direkt till åkermark under växtsäsong eller användas för att späda flytgödseln i flytgödselbrunnen.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft utgörs av kväveförluster från stall och gödsellager.

Från stall sker punktutsläpp via ventilationsluften från stall. Ventilationsluften släpps ut från trummor som sitter i stallbyggnadernas tak. Det kväve, i form av ammoniak, som avgår från stall kommer främst att belasta produktiv och relativt okänslig åkermark nordöst om gården. Avgången av kväve stallar beräknas till cirka 6,7 ton/år. Detta motsvarar 0,08 kg ammoniak per djurplats vilket ligger inom BAT-AEL.

Avgången av kväve från lagringen av gödsel beräknas till cirka 11 ton/år.

Kemiska produkter och avfall

Kemikalier

Inom djurhållning används få kemikalier. Kemikalier används vid desinfektion av stall. Det företag som anlitas för rengöring av

djurstallen har med sig desinfektionsmedel inför varje tillfälle. Kemikalier förvaras därför endast i liten omfattning; små mängder och kort lagringstid.

Avfall och farligt avfall

Djurhållningen ger upphov till avfall i form av plast från emballage, 75 kg per år, och metall vid byte av inredning 5000 kg var 15-20:e år.

Farligt avfall uppkommer i liten omfattning. Avfallet hämtas av godkänd transportör som även sköter rapporteringen till Naturvårdsverket.

Kadaver

Svensk Lantbrukstjänst hämtar kadaver. Döda djur förvaras i frysbox i väntan på hämtning.

Lukt och buller

Förhärskande vindriktning i området är sydvästlig vind. Erfarenheten från den befintliga anläggningen är att verksamheten inte medför några luktproblem för omgivningen som kan relateras till den dagliga driften.

Lukt kommer i viss mån att kännas i samband med lastning och transport av gödsel från gödsellager, vilket sker vid några tillfällen under växtodlingssäsongen.

Den enda källan till buller från verksamheten utgörs av fordonstransporter. Bullermätningar har ej utförts och bedöms ej vara av intresse. Det föreligger inget behov av några speciella bullerbegränsande åtgärder då verksamheten inte avger något egentligt buller. Med hänsyn till verksamhetens art och lokalisering är det uppenbart att det inte föreligger någon risk för att överskrida Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller.

Transporter

Transporterna till och från verksamheten går via allmän väg till Solhaga, och därefter via enskild väg fram till anläggningen.

Transporter till och från verksamheten omfattar regelbundna in- eller utleveranser av foder och ägg samt periodvisa inleveranser av unghöns och utleveranser av gamla höns till slakt. Periodvisa uttransporter av gödsel är också aktuellt.

Inleverans av foder kan ske både dagtid och nattetid, men är för det mesta förlagda till dagtid. Transport av djur, både inkommande och utgående transporter, sker under mycket koncentrerade perioder. Under dessa perioder kan transporterna ske både dagtid och nattetid. Gödsel från lager till mottagare transporteras i huvudsak under dagtid. Erfarenheten från den befintliga verksamheten är att transporterna inte orsakar några oacceptabla störningar för de närboende. Bedömningen är att den utökade verksamheten inte kommer medföra någon väsentlig förändring avseende störning från transporter.

Energianvändning

Den befintliga verksamheten med äggproduktion förbrukar elström i en omfattning av cirka 65 000 kWh per år. Efter utbyggnaden av ett andra stall beräknas elbehovet öka till cirka 205 000 kWh per år. Den ökade elförbrukningen är kopplad till driften av ventilationen, utfodrings- och vattensystemet samt belysningen i det nya stallet.

Utöver detta används diesel för drift av reservverk.

Olycksrisker

Det föreligger inte någon direkt miljöstörande olycksfallsrisk i verksamheten. När det gäller omhändertagande av släckvatten vid en eventuell brand så kommer anläggningens tvättvattenbrunn att fungera som uppsamling för eventuellt släckvatten vid släckning av en brand i byggnaden. Anläggningen är försedd med automatlarm för strömavbrott och andra störningar. För att klara en situation av avbruten elförsörjning finns ett reservkraftverk vid gården.

Miljömål

De mest aktuella målen att kommentera i relation till verksamhet finner sökande vara "Ingen övergödning" och "God bebyggd miljö"

Ingen övergödning

Från anläggningen kommer det inte ske några punktutsläpp till vattendrag. Gödseln lagras i täta lager av betong varifrån läckage ej kan ske. Den utökade verksamheten kommer medföra ett, totalt sett, större utsläpp av ammoniak till luft från stall och gödsellager. Detta medför ett större kvävenedfall i närområdet, jämfört med dagens verksamhet. Nedfallet berör i huvudsak ett begränsat område med produktiv åkermark. Inom detta begränsade område

kan nedfallet bidra med några tiotal kilo kväve per hektar. Detta kan jämföras med att grödornas behov av kväve ligger inom intervallet 150-250 kg kväve per hektar.

Med hänvisning till ovanstående är bedömningen att ansökt verksamhet kan bedrivas utan att det uppstår konflikt med miljömålet "Ingen övergödning".

God bebyggd miljö

Den aktuella djurhållningen sker inom ramen för befintlig gårdsmiljö, ute på landsbygden. Därmed föreligger inga konflikter gentemot någon tätortsbebyggelse. Bostäderna i närområdet ligger i ett gynnsamt läge i relation till förhärskande vindriktning. Vår bedömning är därför att den planerade verksamheten inte ligger i konflikt med miljömålet "God bebyggd miljö".

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer för vatten

Markerna vid Fylla avvattnas mot Vättern. Vattenförekomsten Vättern har i VISS beteckningen SE 646703-142522.

Miljökvalitetsnormen för vattenförekomsten är satt till god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus. Statusklassningen för vattenförekomsten är "Måttlig" för ekologisk status, medan den är "Uppnår ej god" för kemisk status.

Djurhållning, gödsellagring liksom hantering av tvättvatten sker i slutna system varför det inte förekommer några punktutsläpp till vatten.

För den kemiska statusen gäller att de kemiska ämnen som anges som problematiska i vattenförekomsten är dioxin, kvicksilver och PBDE som härrör dels från atmosfärisk deposition av långväga luftburna föroreningar (kvicksilver och PBDE) dels från historiska utsläpp till Vättern (dioxin). Kviksilver, PBDE och dioxin är inget som hanteras i den aktuella verksamheten med djurhållning.

Bedömningen är att ansökt verksamhet med äggproduktion kan bedrivas utan risk för att försämra den ekologiska och kemiska statusen för berörd recipient.

Luftkvalitet och omgivningsbuller

Verksamheten med fjäderfän är belägen på landsbygden har ingen påverkan på gällande luftkvalitetsnormer för utomhusluft. Inte heller förordning om omgivningsbuller berör den aktuella verksamheten.

Kumulativa miljöeffekter

När det gäller frågan om eventuella kumulativa effekter som kan vara av betydelse för verksamheten görs följande bedömning:

- Verksamheten berör ett begränsat geografiskt påverkansområde.
- Det finns inga närliggande verksamheter som på ett betydande sätt adderar med ytterligare påverkan till det aktuella påverkansområdet vid Fylla Norrgården, vare sig det gäller utsläpp av ammoniak till luft eller påverkan via buller eller transporter.

Slutsatsen är att det inte föreligger några kumulativa effekter som är av den art eller omfattning att de har inverkan på bedömningen av den planerade verksamheten.

Alternativ placering

En alternativ lokalisering för det nya stallet finns, söder om huvudalternativet. Detta alternativ är dock sämre än huvudalternativet eftersom mer åkermark behöver tas i anspråk i det här alternativet. Ur miljösynpunkt finns inte någon fördel för alternativet.

Påverkan på skyddade områden

Sökanden har genom en SCAIL-beräkning redovisat påverkan på närliggande Natura 2000-områden, Vättern Östra, Hagebyhöga, samt Kastad kulle torräng. Den påverkan som verksamheten bedöms kunna ha är främst nedfall av ammoniumkväve. Verksamhetens beräknade nedfall tillsammans med bakgrundsnedfall har jämförts med värden för kritiska belastningsgränser för naturtyper inom dessa områden.

För området Hagebyhöga anges kritisk belastningsgräns för naturtyperna kalkgräsmark samt kalktuff till 5-10 kg kväve/hektar/år. Nedfall från sökt verksamhet tillsammans med bakgrundsnedfall beräknas bli 5,77 kg kväve/hektar/år. Källbidrag

från verksamheten beräknas till 1,37 kg kväve/hektar/år. Av bevarandeplanen för Hagebyhöga framgår vidare att för naturtyperna kalkgräsmark, fuktäng och kalktuffkällor är bevarandetillståndet tillfredsställande. För naturtypen rikkärr är bevarandetillståndet gynnsamt. Det innebär alltså att naturvärdena i Hagbyhögas olika naturtyper har bestått under tidigare decennier när kvävedepositionen har överstigit 10 kg/hektar och år. Detta betyder att det finns en konkret, praktisk erfarenhet av områdets förmåga att tåla en kvävedeposition som under lång tid varit ungefär dubbel så stor jämfört med vad som beräknas bli aktuellt efter en utökning av hönsbesättningen vid Fylla gård.

För Kastad kulle torräng anges kritisk belastningsgräns för naturtypen kalkgräsmark till 5-10 kg kväve/hektar/år. Nedfall från sökt verksamhet tillsammans med bakgrundsnedfall beräknas bli 5,24 kg kväve/hektar/år. Källbidrag från verksamheten beräknas till 0,71 kg kväve/hektar/år. Av bevarandeplanen för Kastad kulle framgår att bevarandetillståndet för kalkgräsmarken är gynnsamt. Det lokala tillskottet av kväve från en utbyggd djurhållning vid Fylla inte medföra någon betydande påverkan.

För området Vättern östra anges kritisk belastningsgräns för naturtypen ävjestrandsjöar till 3-5 kg kväve/hektar/år. Nedfall från sökt verksamhet tillsammans med bakgrundsnedfall beräknas bli 5,73 kg kväve/hektar/år. Källbidrag från verksamheten beräknas till 2,17 kg kväve/hektar/år. Av bevarandeplanen för Vättern framgår att naturtypen ävjestrandsjöar har ett gynnsamt bevarandetillstånd i Vättern. Eftersom överskridandet av det expertbedömda intervallet för kritisk belastning är begränsat är bedömningen att det lokala tillskottet från anläggningen vid Fylla inte kommer att äventyra de aktuella naturvärdena vid Vättern Östra.

Sökande bedömer inte att påverkan på dessa områden är betydande, och att Natura 2000-tillstånd inte är nödvändigt.

Nollalternativ

Nollalternativet kan inte bedömas medföra några väsentliga fördelar avseende lokal påverkan på den yttre miljön. De generella regleringar som finns avseende gödselhantering, spridningsareal etcetera för verksamheter med djurhållning i regionen, innebär att risken för oacceptabel miljöpåverkan är liten. Om tillstånd inte beviljas för utökning av verksamheten, kommer produktionen i det befintliga stallet att fortgå som hittills. Det innebär dock att

företagets möjligheter att utvecklas begränsas. Det innebär också att landet Sverige, liksom Vadstena kommun, går miste om potentiella arbetstillfällen och skatteintäkter från den ökade verksamheten.

Yttranden

Länsstyrelsen i Östergötland

Länsstyrelsen bedömer inte att det är förenligt med kraven i 9 kap. 7 § miljöbalken att avleda orenat avloppsvatten från personalutrymmen med vattentoalett till tvättvattenbrunn för spridning på åkermark eller spädning av flytgödsel. Villkor om detta bör därför föreskrivas. Hur avloppsvatten från personalutrymmen bör omhändertas faller inom den kommunala miljönämndens tillsyn.

Samhällsbyggnadsnämnden i Vadstena kommun

Sanitärt avloppsvatten

Verksamheten har angett att avloppsvatten från befintlig personaltoalett leds till tvättvattenbrunnen på 1 400 m³. Verksamheten har angett att tvättvattnet från det nya stallet kommer ledas till den befintliga betongbrunnen om 1400 m³, varifrån det antingen kommer spridas direkt till åkermark under växtsäsong eller användas för att späda flytgödseln i flytgödselbrunnen. Bygg- och miljöenheten anser inte att det är lämpligt att sprida vattnet från brunnen på 1 400m³ direkt på åkermark med anledning av risk för smitta i avloppsvattnet.

Nämnden har följande förslag på omformulering av villkor 3:

Tvättvatten som uppkommer vid rengöring av stallbyggnader, ska avledas till tät behållare. Sanitärt avloppsvatten får inte avledas till behållaren för tvättvattnet. Tvättvattnet ska omhändertas så att det inte medför risk för människors hälsa eller miljön.

Buller och lukt till närboende

Verksamheten har angett att det inte finns några bostäder i närheten av verksamheten. Två obebodda fastigheter nämns i ansökan som ligger ca 300 meter från verksamheten. I framtiden kan verksamheten orsaka olägenhet för dessa bostäder om någon flyttar in där. Bygg- och miljöenheten anser att villkor för lukt och bullerstörningar bör finnas.

Sökandens bemötande

Hanteringen av avloppsvatten från personalrum

I 9 kap. 7 § miljöbalken, som det hänvisas till i ovanstående yttranden, står följande att läsa:

*Avloppsvatten skall avledas och renas **eller tas om hand på något annat sätt** så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar **eller andra inrättningar** utföras.*

Sökande noterar först att det under årens lopp skett en så kallad kovändning från myndighetshåll gällande synen på om toalettavlopp från personalrum i djurstall kan anslutas till gödsellager, eller inte. Tidigare var det vanligt med tillståndsvillkor av typen - toalettavloppet från personalrummet ska ledas till gödselbrunnen. Detta var en allt igenom miljöriktig lösning, ett effektivt kretslopp av växtnäring från personaltoaletten till åkermarken. I beslutet från miljönämnden i Vadstena kommun, daterat den 2015-05-26, gällande försiktighetsmått för den befintliga djurhållningen vid Fylla har det femte försiktighets måttet följande lydelse: "Spol- och avloppsvatten från stallbyggnaden och personalutrymmen ska ledas till gödselbehållare eller till avloppsanläggning som godkänts av bygg- och miljönämnden."

På senare tid har noterats i andra ärenden att ovanstående resurseffektiva lösning på toalettavlopp från personalrum i stall kommit att gå från att vara påbjuden, till att bli förbjuden. Orsaken verkar vara att denna småskaliga lösning för ett enskilt toalettavlopp har kommit att underställas samma krav som för storskaliga avloppsreningsverk, när det gäller hygienisering. Detta må i en första anblick verka logiskt, men det är inte logiskt om man gör en konkret riskbedömning av smittskyddsrisken för den aktuella situationen. Här behöver det göras en platsspecifik bedömning, där man beaktar vilken minimal omfattning av fekalier det handlar om.

Att hanteringen av toalettavloppet i detta fall dessutom omfattar en hygieniseringstid om minst sju månader beskrivs utförligt i nästa stycke.

På Fylla gård finns två stora betongbrunnar som kan användas för flytgödsel och tvättvatten. Idag hanteras toalettavloppet på så sätt att det leds till den brunn som används för att samla upp tvättvatten från rengöring av stallbyggnaden. Från den brunnen pumpas vätskan

över till flytgödselbrunnen en gång per år, för att bidra till att späda fastgödsel till flytgödsel. Överpumpningen görs en gång per år, direkt efter att årets gödselspridning avslutats, vilket är i månadsskiftet augusti/september. Tvättvatten överförs då till en tom flytgödselbrunn, för att vattnet ska finnas på plats när ny gödsel successivt börjar tillföras brunnen. Det är alltså då, i månadsskiftet augusti/september, som ca 400 m³ tvättvatten pumpas över från tvättvattenbrunnen till den tomma flytgödselbrunnen. Det går därefter minst 7 månader tills det sker någon spridning till åkermark, vilket tidigast får ske den 1 mars.

Det slam som uppkommer vid de kommunala avloppsreningsverken består av mänsklig avföring från ett stort antal människor. Tiden för hygienisering är dessa fall sex månader. Jämför detta med att de få toalettspolningar som kommer göras i personalrummet vid Fylla gård endast handlar om en liten mängd fekalier, från några få personer, samt att det blir en hygieniseringstid på sju månader innan spridning. Därtill gäller att flytgödseln, inklusive tvättvatten och toalettavlopp, sprids till grödorna (huvudsakligen vete och raps) åtskilliga månader innan det är dags för att skörda grödornas mogna frön. Ingen spridning sker till grödor som man äter direkt, som t.ex. sallat. Med ett sådant konkret perspektiv på riskbedömningen måste det anses som tillåtligt att hantera avloppet från personalrum tillsammans med gödsel och tvättvatten, på nuvarande sätt. Det är sorgligt att se hur en sådan här självklar och miljöriktig lösning på ett enskilt toalettavlopp underkänns, inte på grund av några verkliga smittskydds- eller hälsorisker, utan på grund av att regler tolkas utan relation till en situationsspecifik riskbedömning. Det handlar alltså inte om avloppsvattnets farlighet utan det är lagtolkningen som kommit snett i den här frågan.

Miljöbalkens 9 kap. 7 § förhindrar inte att gårdens personaltoalett leds till gödselbrunnen eller till brunnen för tvättvatten. Undertecknad vidhåller att den beskrivna hanteringen av avlopp från personalrum, där toalettavloppet hanteras tillsammans med en stor volym djurgödsel, kan ske utan olägenheter för miljön eller människors hälsa. Denna hantering är därför att betrakta som bästa möjliga teknik och ska vara fortsatt godkänd.

Lukt och buller

Risken för att någon som befinner sig vid ödehusen som ligger ca 300 meter från anläggningen ska störas av buller och lukt från anläggningen är obetydlig. Erfarenheten från det befintliga

hönstallet är att verksamhetens dagliga drift varken medför lukt eller buller till omgivningen. Det kan man enkelt konstatera genom att besöka platsen. Onödiga villkor innebär bara onödig administration, till ingen nytta.

Sökande ser inte att det finns något behov av särskilda villkor gällande eventuella problem med lukt och buller från anläggningen.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Ärendets handläggning

Sökanden har begärt att få ta del av föreslagna villkor och lämna synpunkter på dessa. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att tillståndsärendet har handlagts i enlighet med miljöbalkens föreskrifter om bland annat kungörelse och remissförfarande. Miljöprövningsdelegationen bedömer inte att det finns något behov av ytterligare kommunikering och utredning i ärendet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Sökande har fullgjort de i 6 kap. miljöbalken angivna skyldigheterna att genomföra samråd samt att ta fram och ge in en miljökonsekvensbeskrivning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den specifika miljöbedömningen kan slutföras.

Statusrapport

Miljöprövningsdelegationen gör ingen annan bedömning än bolaget avseende risken för föroreningsskada och behovet av en statusrapport. Utredningen har visat att risken är liten för att den beskrivna industriutsläppsverksamheten medför föroreningsskada och därmed behöver inte en statusrapport upprättas.

Tillåtlighet

Industriutsläppsverksamhet

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Av det följer att de utsläppsvärden och beskrivningar av andra försiktighetsmått som finns i de slutsatser om bästa tillgängliga teknik som anges i 2 kap. industriutsläppsförordningen ska användas.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att uppfyllelsen av industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatser kommer att granskas i samband med tillsynen.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Lokalisering

Den planerade utökningen ska ske genom att ytterligare ett stall uppförs intill befintligt stall. Utöver detta uppförs ett nytt gödselhus. Den utökade verksamheten kommer att bedrivas vid samma gårdscentrum som den befintliga verksamheten. Av samrådsredogörelsen och av de yttranden som kommit in efter kungörelsen har det inte kommit fram något som talar mot en fortsatt verksamhet på platsen.

Påverkan på skyddade områden

Bolaget har redovisat påverkan på närliggande Natura 2000-områden genom beräkning av kvävenedfall och jämfört detta med värden för kritiska belastningsgränser avseende kväve. För två områden, Hagebyhöga (SE0230144) och Kastad kulle (SE0230365) överskrids det nedre intervallet för kritisk belastning med 0,77 resp 0,24 kg kväve/hektar/år. För ett område, Vättern östra (SE0230268), överskrids det övre värdet med 0,73 kg kväve/hektar/år. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bevarandestatus för de naturtyper som kan beröras är tillfredsställande eller gynnsamma.

Mot bakgrund av ovanstående, och det begränsade överskridandet av de kritiska belastningsgränserna, bedömer Miljöprövningsdelegationen att de nedfall som verksamheten kan ge upphov till inte riskerar att innebära en försämring av aktuella Natura 2000-områdets naturvärden. Tillstånd enligt 7 kap. 28a § krävs därför inte.

Miljöbalkens mål och hänsynsregler

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den sökta verksamheten inte strider mot miljöbalkens mål.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att sökanden i tillräcklig omfattning har visat att de förpliktelser som följer av 2 kap. 1 § miljöbalken kommer att iakttas i den sökta verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen. Den valda lokaliseringen bedöms uppfylla kraven enligt 2 kap. 6 § miljöbalken och kan därmed godtas.

Miljökvalitetsnormer

Bedömningen utgår ifrån den status och miljökvalitetsnorm för vattenförekomsten som har fastställt med stöd av vattenförvaltningsförordningen (2004:660).

Närmaste vattenförekomst enligt VISS är Vättern SE 646703-142522. Utifrån ansökningshandlingarna framgår att den sökta verksamheten kan genomföras utan risk för att försämra den ekologiska och kemiska statusen för berörd recipient, då verksamheten inte medför några punktutsläpp till vatten. Miljöprövningsdelegationen delar bedömningen att verksamheten kan bedrivas utan att vattenförekomsten försämras på ett otillåtet sätt, och att verksamheten inte kommer att försvåra möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

Miljöprövningsdelegationen bedömer heller inte att verksamheten på ett betydande sätt bidrar till att nu gällande miljökvalitetsnormer enligt luftkvalitetsförordningen (2010:477).

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Den sökta verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en specifik miljöbedömning ska göras.

Miljöprövningsdelegationen har med hänsyn till innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen och vad som kommit fram under handläggningen identifierat utsläpp av näringsämnen till luft som verksamhetens mest betydande negativa miljöeffekt, genom den gödsel som uppkommer till följd av verksamheten. Lagring och hantering av gödsel medför, genom utsläpp av ammoniumkväve, negativa miljöeffekter på omgivande luft och närliggande recipienter. Den specifika miljöbedömningen visar att åtgärder behöver vidtas och villkor behöver föreskrivas för att en hållbar utveckling ska främjas. Under nedanstående rubriker redovisas en mer preciserad bedömning.

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut, och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja sökt tillstånd.

Villkor

Hantering och lagring av gödsel

Bolaget har beskrivit att gödsel från verksamheten kommer lagras både som fastgödsel och flytgödsel. Fastgödsel kommer att lagras i ett gödselhus. Flytgödsel lagras i gödselbrunn med svämtäcke.

I BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä och gris anges flytande täckning genom svämtäcke som en bästa tillgänglig teknik (Best Available Technique) för att minska ammoniakutsläpp från flytgödsel.

För lagring av fastgödsel anges lagring i lada som en bästa tillgänglig teknik.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att lagring enligt BAT-slutsatser är ett lämpligt sätt att lagra gödsel. De metoder som sökanden redovisat för att lagra gödsel bedöms uppfylla BAT-slutsatserna. Miljöprövningsdelegationen finner det skäligt att ställa krav på skyddsåtgärder i form av tät täckning av gödsellagren, varför villkor föreskrivs i denna del.

Det totala behovet av spridningsareal uppgår för planerad produktion av gödsel till cirka 600 hektar. Bolaget har anfört att all gödsel kommer att avyttras, och att man inte anser att villkor om skriftliga avtal gällande avyttring av stallgödsel är nödvändigt.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att jordbruksföretag som för bort gödsel har en dokumentationsskyldighet enligt 14 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (SJVFS 2004:62), senast reviderad den 8 december 2021 (SJVFS 2021:37). Miljöprövningsdelegationen bedömer att det behöver finnas en långsiktig plan för den gödsel som uppkommer till följd av djurhållningen. Då lagring, hantering och spridning av gödsel utgör den största miljöpåverkan från denna typ av verksamhet behöver det också finnas en möjlighet för tillsynsmyndigheten att kunna säkerställa att detta sker på ett acceptabelt sätt. Det behöver därför säkerställas att bolaget genom avtal har tillgång till tillräcklig spridningsareal eller att avyttring sker

till någon annan form av förmedling. Det behöver därmed finnas skriftliga avtal för den stallgödsel som ska spridas eller på annat sätt avyttras. Om bolaget inte har skriftliga avtal som motsvarar den mängd stallgödsel som uppkommer måste djurhållningen anpassas därefter.

Vid djurhållning i en omfattning som kräver större lagringskapacitet än vad som finns vid verksamheten, behöver en ansökan om dispens gällande egen lagringskapacitet enligt SJVFS 2004:62 att lämnas till länsstyrelsen innan den verksamheten startar.

Tvätt- och spolvatten

Tvättvatten från rengöring av stallar samt vatten från avspolning av utrustning som används i stallarna, kan innehålla beaktansvärda mängder näringsämnen. Uppsamlat tvätt- och spolvatten bör även betraktas som ett avfall. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det behövs försiktighetsmått för att förebygga påverkan på yt- och grundvatten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är motiverat att föreskriva som villkor att tvättvatten, som uppkommer vid rengöring av stallbyggnader, ska avledas till tät behållare. Vidare bedömer Miljöprövningsdelegationen att avspolning av utrustning och maskiner, som tillhör stallbyggnaderna eller som används vid rengöring av stallbyggnaderna, ska ske på tät yta och att även det spolvatten som då uppkommer ska avledas till tät behållare.

Hanteringen av avloppsvatten från den befintliga personaltoaletten omfattas inte av Miljöprövningsdelegationens prövning och således inte av tillståndet. Avloppsvatten från vattentoalett får dock inte släppas ut utan rening enligt 9 kap. 7 § miljöbalken. Delegationen finner det därför skäligt att föreskriva villkor om detta. Hur avloppsvatten från personaltoaletten bör omhändertas faller inom den kommunala miljönämndens tillsyn.

Kemikalie- och avfallsfrågor

Utsläpp till mark eller vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Det är viktigt att förvaring och hantering av kemiska produkter och avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt. Miljöprövningsdelegationen anser att det är skäligt att föreskriva villkor för märkning och förvaring av kemiska produkter och farligt avfall i syfte att minimera riskerna för förorening av mark och vatten vid hantering.

Buller

Buller från verksamheten uppkommer från driften av anläggningen exempelvis från fasta installationer så som ventilation, fläktar samt från transporter till och från anläggningen.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att villkor behövs för reglering av vilken bullerpåverkan från verksamheten som bör anses vara tillåtlig och att detta bör utformas som begränsningsvärden.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att de värden som rekommenderas i Naturvårdsverkets Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller, rapport 6538, bör tillämpas. Mot bakgrund av närheten till bostäder bedömer Miljöprövningsdelegationen att värdet vid bostäder (frifältsvärde utomhus vid fasad) för dagtid (50 dBA) bör gälla kl. 07.00–18.00 och att värdet för natt (40 dBA) bör gälla kl. 22.00–07.00.

Energianvändning

Det finns ofta såväl miljömässiga som ekonomiska vinster att hämta vid ett löpande energieffektiviseringsarbete. En åtgärdsplan är ett stöd för verksamhetsutövaren att tänka strategiskt i energifrågorna. Den håller därmed energifrågan aktuell över tid. Tillståndspliktig djurhållning förbrukar mycket energi fördelat på flera förbrukningsställen. I dag uppstår möjligheter både till att minska energibehovet och att gå över till fossilfria alternativ. Möjligheterna varierar mellan verksamheter.

Verksamheten omfattas inte av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag (EKL), vilken gäller företag som har mer än 250 anställda eller omsätter mer än 50 miljoner euro. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en åtgärdsplan i energifrågan kan innehålla olika ambitionsnivåer som kan anpassas i det enskilda fallet och blir ett bra underlag för diskussion och planering med tillsynsmyndigheten. Omfattning av åtgärdsplan för verksamheten hanteras inom ramen för tillsynen.

Kontrollprogram

Verksamheten omfattas av förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Där ställs bland annat krav på rutiner för fortlöpande kontroll av att utrustning med mera för drift och kontroll hålls i gott skick. För att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön bör bolaget fortlöpande och systematiskt bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ett kontrollprogram bör finnas för verksamheten. Programmet bör bland annat omfatta kontroll och rutiner för att säkerställa att villkoren i tillståndet innehålls. När förslag till kontrollprogram tas fram bör samråd ske med tillsynsmyndigheten och det bör lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att detta beslut har fått laga kraft eller vid senare tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Igångsättningstid

Sökande har yrkat på en igångsättningstid om tio år med anledning av att det bland annat krävs lång framförhållning med verksamheter av den här typen.

Miljöprövningsdelegationen gör följande bedömning i frågan om igångsättningstid.

Igångsättningstiden bör anpassas utifrån den tid som krävs för att uppföra de anläggningsdelar som omfattas av ett tillstånd. I detta fall är det den tid som krävs för att uppföra ett stall som bör avgöra behovet av igångsättningstid.

Avtalsförhandling med packerier och marknadsläge är inte omständigheter som hindrar bolaget från att ta tillståndet i anspråk och sätta igång verksamheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en igångsättningstid om tio år är omotiverat lång mot bakgrund av de anläggningsarbeten som ska göras. Bolaget behöver inte ha uppnått full produktion när igångsättningstiden har löpt ut.

Miljöprövningsdelegationen finner därför att en igångsättningstid om fem år får anses vara rimlig för denna typ av verksamhet. Sökandes yrkande om en igångsättningstid om tio år kan därför inte beviljas.

Upplysningar

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar verksamhetsutövaren från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

Delgivning

Länsstyrelsen delger detta beslut genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar efter dagen för detta beslut införas i

Post- och Inrikes Tidningar samt **Östgöta Correspondenten** och **Motala & Vadstena Tidning**.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsens enhet för miljöprövning, Korsningen Storgatan 23 och S:t Larsgatan 28, Linköping och hos aktförvararen i ärendet, Kommunledningskontoret i Vadstena kommun.

Ett meddelande om delgivningen ska skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Ett exemplar av kungörelsen översänds därför till berörd kommun, sökanden och aktförvararen för att vara tillgänglig för sakägarna. Ett exemplar av tillståndet inklusive bilaga om delgivning översänds till ett par av sakägarna.

Delgivning anses ha skett på fjortonde dagen efter dagen för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom ovan nämnda tid har införts i ovan nämnda tidningar.

Hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö, se nedan.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Linnea Hjorter, ordförande, och Karin Sigvardsson, miljöskunnig med miljöskyddshandläggare Carl Arrhenius som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilaga

Situationsplan

Kopia till

Medverkande konsult
Miljöskyddsenheten länsstyrelsen
Samhällsbyggnadsnämnden i Vadstena kommun
Naturvårdsverket (+missiv IUF)
Jordbruksverket (+missiv IUF)
Havs- och vattenmyndigheten

Jan Anders Victor Anderson (+missiv om delgivning)
Katarina Margareta Johansson och Eddie Henning Johansson
(+missiv om delgivning)

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Miljöprövningsdelegationens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Miljöprövningsdelegationen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Östergötland antingen via e-post; ostergotland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 15 maj 2026. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, ostergotland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 50 00. Ange diarienummer 16205-2024.

Situationsplan

1. Befintligt djurstall
2. Planerat nytt stall
3. Nytt gödselhus
4. Befintligt gödsellager
5. Tvättvattenbrunn